

ATS 14: 1 KYRKOMÅLNINGAR I UPPLAND FRÅN MEDELTIDENS SLUT. 59

grafien, skall jag emellertid inskränka mig till att tala om de scener, som hämtats ur jungfru Marias lif enligt de apokryfiska evangelierna¹.

Det berättas, att då Maria, som uppfostrades i templet med andra jungfrur, förklarade sig icke vilja ingå äkten-skap, lät föreståndaren (»biskopen») tillhopakalla alla ogifta män af Juda släkt, bland dem en gammal änkling vid namn Josef. Alla fingo tillsägelse att aflämna sina stafvar, då på biskopens bön Gud gifvit den förklaringen, att Marias make borde blifva den man, hvars staf grön-skade. Josef hade framlämnat en liten torr kvist, hvilken man först förbisåg; vid närmare undersökning hittades denna och se! den hade skjutit blommor och blad. Detta tecken åtlyddes, och vi se sålunda på framställningen af *Josef och Marias trolofning* eller bröllop, huru öfverste-prästen förenar deras händer, huru Josef bär i handen en liljekvist, och huru vid sidan af hufvudgruppen två män, som representera de afvisade friarne, sittande på marken sönderbryta sina stafvar; den ene af dem tyckes på våra målningar stoppa bitarne i munnen, eller kanske han *biter* sönder käppen i förtreten? Båda dessa tillhöra alltid den karrikerade typen. Käpparnes sönderbrytande förekommer äfven på Rafaels Sposalizio.

Om Marias död berättas det undret, att på hennes bön en ängel förde hvarje apostel från hans uppehållsort dit där hon befann sig; ofta se vi dem ock alla samlade på rad bakom *Marias dödsbädd*, men stundom är gruppe-ningen friare såsom i fig. 25. Bredvid denna tafla förekommer städse en annan, framställande hennes *begrafning* (fig. 26), om hvilken ett annat under berättas; det heter, att då

¹ Jfr i detta afseende Alwin Schultz, *Die Legende vom Leben der Jungfrau Maria und ihre Darstellung in der bildende Kunst des Mittelalters*. Leipzig 1878 (*Beiträge zur Kunstgeschichte* I). Se äfven berättelsen om de följande scenerna i *Ett fornsvenskt legendarium* i Fornskriftsällskapets Samlingar.